

**RADA GMINY
MAŁDYTY**

UCHWAŁA Nr XX / 151/08

RADY GMINY MAŁDYTY

z dnia 10 września 2008 r..

**w sprawie przyjęcia i wdrożenia „Programu Aktywności Lokalnej
dla Gminy Małdyty na lata 2008 – 2013 ”**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j Dz. U. z 2001 r.Nr 142, poz.1591 z późn. zmianami) Rada Gminy Małdyty uchwała, co następuje :

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Małdyty na lata 2008 – 2013” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Małdyty.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uchwałę przekazano
do wiadomości, realizacji
w dniu 10.09.2008

Przewodnicząca Rady Gminy
Krystyna Sobolewska

**RADA GMINY
MAŁDYTY**

UZASADNIENIE

W związku z uruchomieniem, przez Europejski Fundusz Społeczny, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, istnieje możliwość pozyskiwania środków finansowych na różnego rodzaju działania. W ramach tego Programu wsparciem zostaną objęte następujące obszary: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnienia związane z rozwojem zasobów ludzkich na terenach wiejskich, z budową sprawnej i partnerskiej administracji publicznej wszystkich szczebli oraz promocją zdrowia. W ramach PO KL, Priorytetu VII – Promocja integracji społecznej, możliwa jest realizacja projektów systemowych przez ośrodki pomocy społecznej. Realizacja ta dotyczy zapewnienia dostępu do zatrudnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, wykluczonym oraz dyskryminowanym na rynku pracy, a także podwyższenia ich statusu zawodowego i społecznego, poprzez przygotowanie ich do wejścia na rynek pracy i integracji z rynkiem pracy.

Zgodnie z wytycznymi PO KL głównym narzędziem realizacji tego programu mają być kontrakty socjalne i programy aktywności lokalnej.

Marszałek Województwa Warmińsko- Mazurskiego przyznał Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Małdytach, w ramach „Systemu Realizacji PO KL 2007-2013” alokację na rok 2008 w kwocie 151.165,18 zł.

Przyjęcie do realizacji przez Radę Gminy programu aktywności lokalnej jest jednym z warunków pozyskania przez gminę w/w kwoty.

Wobec powyższego wnoszę o przyjęcie projektu uchwały.

Małdyty 2008.08.12

Przewodnicząca Rady Gminy
Krystyna Sobolewska

Załącznik do Uchwały nr XX/151/08
Rady Gminy Małdyty
z dnia 10.09.2008 r.

**PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ
DLA GMINY MAŁDYTY
NA LATA 2008 - 2013**

SPIS TREŚCI:

- I.** WPROWADZENIE
- II.** CELE PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ ORAZ
KIERUNKI
DZIAŁAŃ
- III.** ODBIORCY PROGRAMU - GRUPY DOCELOWE
- IV.** SPOSÓB I METODY PRACY WYKORZYSTYWANE DO
REALIZACJI PROGRAMU
- V.** HARMONOGRAM DZIAŁAŃ
- VI.** PRZEWIDYWANE EFEKTY
- VII.** REALIZATORZY
- VIII.** ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU
- IX.** SPOSOBY MONITOROWANIA, EWALUACJI I OCENY

I. WPROWADZENIE

Program Aktywności Lokalnej dla gminy Małdyty wskazuje na problemy związane z funkcjonowaniem społeczności lokalnych i grup społecznych oraz wyznacza kierunki działań w zakresie aktywizacji lokalnej mieszkańców gminy Małdyty, mające na celu poprawę sytuacji w tym zakresie, określa mechanizmy wzmacniające efektywność zmian jak również stworzenie warunków dla rozwoju instytucji społeczeństwa obywatelskiego, wzmacnianiu spójności społecznej i terytorialnej na rzecz zrównoważonego rozwoju społecznego.

Program Aktywności Lokalnej dla gminy Małdyty jest odpowiedzią na cel, jaki został nakreślony w Strategii Lizbońskiej dotyczący spójności społecznej i realizujący się w kształtowaniu nowego aktywnego państwa socjalnego. W tym wymiarze konieczne staje się, więc inwestowanie w kapitał ludzki czyli kapitał społeczny, czyli inwestowanie w ludzi i w budowanie związków między nimi, w ich wzajemne zaufanie i zaangażowanie w sprawy wspólnoty, a więc to, co jest na równi z kapitałem finansowym podstawą rozwoju lokalnego. Poczucie tożsamości, przynależności i zaangażowania na rzecz małej ojczyzny jest podstawą świadomego obywatelstwa.”¹ (Strategia Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na lata 2007 – 2013, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej).

Program Aktywności Lokalnej dla gminy Małdyty jest dokumentem inaugurującym proces programowych działań służących kształtowaniu warunków sprzyjających powstawaniu więzi społecznych na terenie gminy – ma szerzej – kapitału społecznego w myśl, iż „Podstawą społeczeństwa obywatelskiego są jego obywatele,

świadomi swych praw i obowiązków, zaangażowani w działania na rzecz dobra wspólnego, zdolni do osobistej odpowiedzialności za los swój i los wspólnoty na wszystkich poziomach życia społecznego”.

Dokument ten stanowi uzupełnienie „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Małdyty na lata 2008 – 2015”.

Przyjęte w Programie Aktywności Lokalnej koncepcje są zgodne z założeniami zawartymi w ogólnopolskich dokumentach strategicznych, takich jak m.in.:

- 1/ STRATEGIĄ ROZWOJU KRAJU NA LATA 2007-2015
- 2/ NARODOWĄ STRATEGIĄ INTEGRACJI SPOŁECZNEJ DLA POLSKI
- 3/ STRATEGIĄ POLITYKI SPOŁECZNEJ NA LATA 2007-2013, MINISTERSTWO POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 4/ NARODOWĄ STRATEGIĄ ROZWOJU NA LATA 2007 – 2013
- 5/ STRATEGIĄ WSPIERANIA ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO NA LATA 2007 – 2013, MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 6/ NARODOWĄ STRATEGIĄ SPÓJNOŚCI
- 7/ PROGRAMEM OPERACYJNYM KAPITAŁ LUDZKI NARODOWE STRATEGICZNE RAMY ODNIESIENIA 2007 – 2013
- 8/ STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO - MAZURSKIEGO

W dokumentach tych zakłada się realizację działań służących rozwojowi społeczno – gospodarczemu kraju, a co za tym idzie podniesienie poziomu i jakości życia obywateli. Ważnym elementem w tym zakresie jest budowanie zintegrowanych społeczności, w

których każda osoba i rodzina będzie mogła realizować swoje plany i aspiracje życiowe, w trudnych sytuacjach uzyskiwać niezbędną pomoc i wsparcie ze strony wspólnoty oraz działających w jej ramach instytucji i organizacji. Konieczne jest zatem wspieranie samoorganizacji społeczności lokalnych oraz budowanie i wzmacnianie ich obywatelskiej świadomości. Podkreśla się znaczenie kapitału ludzkiego czyli zasobu wiedzy, umiejętności i potencjału, w który jest wyposażony każdy człowiek oraz społeczność jako całość. Dzięki temu podmioty te są zdolne nie tylko do pracy, ale także do wprowadzania zmian w otoczeniu, a także kreowania nowych rozwiązań.

Z kapitałem ludzkim ściśle związany jest kapitał społeczny oznaczający zasoby umiejętności, informacji, kultury, wiedzy i kreatywności jednostek oraz związki pomiędzy ludźmi i organizacjami. Kapitał społeczny jest zatem sumą kapitałów jednostkowych, która powinna być wykorzystana i pomnażana przez wszystkie instytucje oraz jednostki samorządowe.

Kluczowym wyzwaniem jest **przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego**, które zgodnie z Narodową Strategią Integracji Społecznej oznacza brak lub ograniczenie możliwości uczestnictwa, wpływania i korzystania z podstawowych instytucji publicznych i rynków, które powinny być dostępne dla wszystkich, a w szczególności dla osób ubogich. Są to między innymi : publiczna edukacja, pośrednictwo pracy, ochrona pracy, transport publiczny i publiczny sektor mieszkaniowy i organizacje polityczne, rynek pracy, rynek dóbr konsumenckich, rynek usług telekomunikacyjnych, bankowych, prywatna własność i przedsiębiorczość. **Wykluczenie społeczne najprościej mówiąc oznacza wyłączenie z życia społecznego.** Jest to zjawisko szczególnie niepokojące w naszym

kraju, ponieważ ze względu na sytuację społeczno – ekonomiczną zagraża wielu osobom i grupom, w tym głównie osobom długotrwale bezrobotnym, matkom samotnie wychowującym dzieci, niepełnosprawnym, dzieciom i młodzieży ze środowisk zaniedbanych wychowawczo oraz wychowujących się poza rodziną, przedstawicielom mniejszości narodowych i etnicznych, bezdomnym, uzależnionym, osobom opuszczającym zakłady karne.

Priorytetowe działania przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu, zgodnie z wymienionymi powyżej dokumentami, powinny być ukierunkowane na:

- ograniczanie obszarów skrajnego ubóstwa,
- rozbudowanie świadczeń wspierających aktywność,
- promocje działań prospołecznych,
- wspieranie rozwoju różnych form aktywizacji zawodowej, zdrowotnej, edukacyjnej i społecznej mieszkańców, w tym w szczególności klientów pomocy społecznej,
- wspieranie lokalnych inicjatyw obywatelskich,
- upowszechnianie kształcenia ustawicznego,
- ułatwianie dostępu do poradnictwa i informacji,
- zwiększenie aktywności lokalnych instytucji i organizacji oraz podejmowanie przez nie współpracy na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów (rozwój lokalnych partnerstw),
- wspieranie rozwoju podmiotów gospodarki społecznej.

„Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Małdyty” jest niezbędnym dokumentem do realizacji projektów systemowych przez ośrodki pomocy społecznej w ramach Poddziałania (7.1.1) Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Priorytet VII – „ Promocja integracji społecznej”.

II. CELE PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ.

Celem głównym Programu Aktywności Lokalnej jest zwiększenie aktywności mieszkańców naszej gminy, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym we wszystkich obszarach życia społecznego, w tym także rynku pracy oraz zwiększenie ich potencjału rozwojowego.

Cele szczegółowe :

1. zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego,
2. stworzenie warunków do powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnej,
3. aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenie,
4. wypracowanie modelu działań środowiskowych opartych na współdziałaniu różnych instytucji i organizacji oraz mieszkańców,
5. poprawa jakości życia poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych,
6. prowadzenie działań o charakterze informacyjnym, aktywizującym i integracyjnym oraz edukacyjnym,
7. zwiększenie aktywności mieszkańców naszej gminy,

8. zwiększenie kompetencji społecznych i zawodowych w przypadku osób pozostających poza rynkiem pracy,
9. wsparcie i promowanie postaw prospołecznych.

Kierunki działań.

Cele programu realizowane będą poprzez podejmowanie następujących działań:

1. promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną,
2. promowanie i wspieranie projektów realizowanych w partnerstwie,
3. otwarcie instytucji samorządowych na współpracę z instytucjami pozarządowymi i lokalną społecznością,
4. wspieranie lokalnych inicjatyw,
5. aktywizację, integrację i wykorzystanie potencjału osób starszych w środowisku lokalnym – promocja działań wspierających więzi pokoleniowe,
6. poprawę dostępu do informacji publicznej,
7. promocję działań prospołecznych, dostęp do informacji o uprawnieniach oraz edukację,
8. wspieranie rozwoju wolontariatu, grup wsparcia, samopomocy oraz grup edukacyjnych,
9. promowanie zasad pomocniczości, partycypacji i postaw humanitarnych,
10. systematyczne badanie potrzeb mieszkańców naszej gminy,
11. inne wynikające z aktualnych potrzeb i zgodne z celami programu.

III. ODBIORCY PROGRAMU - GRUPY DOCELOWE.

Program skierowany jest do mieszkańców gminy Małdyty, w tym :

- 1) członków danej społeczności lokalnej
- 2) osób z konkretnego środowiska
- 3) osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia- czyli różnych grup społecznych, w świetle zdiagnozowanych potrzeb.

Działaniami w ramach Programu Aktywności Lokalnej będą obejmowane w szczególności osoby i środowiska wykluczone społecznie lub zagrożone tym zjawiskiem, m.in. klienci pomocy społecznej, osoby długotrwale bezrobotne, niepełnosprawne, bezdomne, matki samotnie wychowujące dzieci, wychowankowie opuszczający placówki opiekuńczo – wychowawcze lub rodziny zastępcze.

IV. SPOSÓB I METODY WYKORZYSTYWANE DO REALIZACJI PROGRAMU.

W ramach programu przewiduje się wykorzystanie :

1. ŚRODOWISKOWEJ PRACY SOCJALNEJ

2. INSTRUMENTÓW AKTYWNEJ INTEGRACJI

3. DZIAŁAŃ O CHARAKTERZE ŚRODOWISKOWYM

Ze względu na specyfikę naszej gminy ze względu na różnorodność występujących problemów, Program Aktywności Lokalnej będzie realizowany poprzez przygotowane rokrocznie podprogramy aktywności lokalnej skierowane do konkretnych społeczności lub grup, akceptowane każdorazowo przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małdytach.

V. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ.

W ramach podprogramów PAL będą realizowane następujące działania :

1) Rozpoznanie środowiska lokalnego w formie „badania i działania”:

* badania, opracowywanie programów, ekspertyz, analiz, wydawnictw i konkursów związanych z przygotowaniem i realizacją programu;

2) Rozwijanie komunikacji społecznej w środowisku:

- edukacja społeczna i obywatelska, w tym organizowanie spotkań, konsultacji, działań edukacyjnych i debat społecznych dla mieszkańców,
- organizowanie spotkań z grupami docelowymi, w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym;

3) Promowanie pracy wolontarystycznej:

- organizacja i finansowanie usług wspierających animację lokalną, w tym animator lokalny, lider klubu integracji społecznej;

4) Budowanie lokalnego partnerstwa;

5) Umożliwienie dostępu do informacji i konsultacji, poprzez tworzenie punktów dostosowanych do potrzeb mieszkańców;

6) Wspieranie lokalnych inicjatyw, inicjowanie ruchów samopomocowych oraz prowadzenie działań na rzecz integracji środowiska lokalnego;

7) Organizowanie wsparcia indywidualnego i grupowego w zakresie wzrostu kompetencji życiowych i umiejętności

- zawodowych, umożliwiających powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy
- 8) Organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym i turystycznym.

VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY:

- 1) zdiagnozowanie potrzeb i problemów społeczności lokalnych oraz grup, w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 2) zintegrowanie lokalnych społeczności i grup społecznych,
- 3) planowanie i realizowanie zadań odpowiadającym rzeczywistym potrzebom mieszkańców naszej gminy,
- 4) efektywniejsze wykorzystanie istniejących zasobów poprzez stworzenie płaszczyzny zaangażowania mieszkańców w proces rozwiązywania indywidualnych i lokalnych problemów,
- 5) wzrost poczucia przynależności do danej społeczności i odpowiedzialności za procesy w niej zachodzące, (powstanie lokalnych grup działania),
- 6) realizacja projektów inicjowanych i współorganizowanych przez lokalne społeczności,
- 7) aktywizacja osób wykluczonych,
- 8) zmiana postaw społeczności lokalnych wobec osób i grup defaworyzowanych,
- 9) wzrost kompetencji i aktywności mieszkańców oraz poziomu ich zaangażowania w życie społeczne, w tym również na rynku pracy.

VII. REALIZATORZY.

Realizatorem zadań Programu Aktywności Lokalnej jest:

- Urząd Gminy w Małdytach.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małdytach.
- Placówki edukacyjne, kulturalne i sportowe.
- Organizacje pozarządowe i kościelne.
- Policja i Filia Urzędu Pracy w Morągu.
- Lokalny biznes.
- Media.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.

Realizacja zadań programu może być finansowana:

- ze środków własnych budżetu samorządu terytorialnego,
- ze środków funduszy strukturalnych – Program Operacyjny Kapitał Ludzki – projekty systemowe dla ośrodków pomocy społecznej,
- środków własnych podmiotów zaangażowanych w działania w ramach poszczególnych podprogramów aktywności lokalnej,
- ze środków pochodzących od sponsorów.

IX. SPOSOBY MONITOROWANIA, EWALUACJI I OCENY.

Monitoring i ewaluacja będą prowadzone na bieżąco przez realizatorów poszczególnych podprogramów aktywności lokalnej, które będą realizowane na rzecz konkretnych grup społecznych lub społeczności lokalnych..

Podstawowym celem monitoringu będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiają się podczas realizacji działań. W przypadku

stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a rezultatami, na bieżąco będą dokonywane zmiany w przyjętych założeniach lub metodach pracy. Ponadto corocznie będą przygotowywane sprawozdania z realizacji podprogramów realizowanych w ramach programu aktywności lokalnej, które zostaną przedstawione Wójtowi Gminy Małdyty.

Po zakończeniu realizacji programu aktywności lokalnej zostanie przygotowany raport końcowy podsumowujący całość podejmowanych działań. Będzie on zawierał ocenę zrealizowanych przedsięwzięć oraz rezultatów jakie one przyniosły. Wyróżnione zostaną te metody i formy działań, które powinny być kontynuowane w latach następnych.

Przewodnicząca Rady Gminy
Krystyna Sobolewska

